

perfil

Ernest Riera Arbussà (Cassà de la Selva, 1966) viu entre llibres. Els estima, l'entusiasmen, s'hi guanya la vida. Als catorze anys volia ser escriptor, però fins ara ha sublimat aquesta vocació amb la feina de traductor. «Llegir és el que més m'agrada», afirma amb rotunditat. «Traduir no és el mateix que llegir, però té relació amb el que m'agrada i, en aquest sentit, em considero afortunat», hi afegeix. Com Luke, el protagonista de la narració *Amb el dipòsit buit*, d'Edmund White, pensa que en fer-se traductor va esdevenir «membre d'una professió honesta, encara que mal pagada», i que traduir «exigeix un centenar de petites temeritats per pàgina en el constant intercanvi entre fidelitat i fluïdesa».

Ernest Riera, *el traductor vehement*

JOSEP PASTELLS > TEXT
GERARD BAGUÉ > FOTOS

Riera treballa prop de nou hores diàries, quasi sempre al seu estudi del barri vell de Girona. És una feina solitària que requereix una concentració extrema. Rere les ulleres de pasta vermella, els seus ulls clars ressegueixen paraula rere paraula amb la paciència i la tenacitat dels artesans, amb l'ambició i el rigor dels autèntics artistes. En vint anys ha traduït més de vuitanta llibres de l'anglès al català. El primer, *La insígnia roja del coratge*, de Stephen Crane, no es va arribar a publicar. El segon, *El vigilant en el camp de sègol*, de J. D. Salinger, ja demostrava que Riera, supervisat en aquella ocasió per Josep Maria Fonalleras, posseeix un talent especial per crear un llenguatge que faciliti (i no

destorbi) la recepció de l'obra original, que sap interpretar-la i decidir quins trets lingüístics cal emfasitzar. Amb els anys, aquest talent s'ha anat perfeccionant cada cop més. La millor mostra és la seva darrera traducció: *Les aventures de Tom Sawyer*. «És el tercer Mark Twain que tradueixo i n'estic molt satisfet; a més, el personatge em recorda Olga, la meua dona»,

apunta amb mirada d'enamorat.

Vehement i reflexiu. Càlid i filosòfic. Rialler i realista. Parlar amb Ernest Riera equival a comprovar que no és un personatge fàcilment encasellable; que la passió, l'autèntic motor de la vida, no té per què estar renyida amb el prag-

*Comparteix amb Harold Pinter el vigor moral,
l'humor negre i el caràcter fort*

>> Ernest Riera té l'estudi al barri vell de Girona, molt a prop del riu Galligants. Com que els traductors cobren poc, no descarta haver de traslladar-se a sota del pont.

matisme. «Sé que no faré mai res com a escriptor, perquè no tinc res a dir. Ho he intentat, he manejat idees per fer relats, però crec que em manquen moltes de les eines per ser escriptor», afirma amb la humilitat pròpia dels més grans. El temps dirà si acaba escrivint o no, però el que és segur és que mai no deixarà de llegir. D'entrada, per continuar amb la seva carrera de traductor i, més endavant, per plaer. «Els llibres ja fa temps que me'ls compro per llegir-me'ls quan em jubili», apunta amb certa resignació. Amb tot, confia no córrer la mateixa sort que aquell protagonista d'un episodi de *La dimensió desconeguda* que sobreviu a un atac nuclear i es converteix en l'únic habitant de la Terra, però perd les seves ulleres i no s'hi veu bé per llegir.

On sí que podia llegir de tant en tant era a la Llibreria 22 de Girona, en què va treballar una temporada a les ordres del comandant Guillem Terribas. Gens diplomàtic, poc amant

de les convencions, Riera va escridassar en certa ocasió una clienta que lloava les excel·lències de determinada autora i la situava molt per sobre d'un escriptor que ell considerava (i considera) de culte. Terribas el va cridar a l'ordre, però ell, encès, no deixava de repetir-li que aquella dona no tenia criteri. Robust, emfàtic, mediterrani, el traductor cassanenc no accepta de bon grat que li duguin la contrària quan parla de llibres capaços de commoure'l. Això també li passa amb el teatre, una de les seves principals aficions. En demanar-li una recomanació, no té cap dubte: «Pinter, Harold Pinter». No és pas estrany. Comparteixen el vigor moral, la retòrica, la ironia, l'humor negre i, per sobre de tot, el caràcter fort i decidit. No són males armes per moure's per la vida, ni tampoc per la literatura.

Josep Pastells és escriptor.

No accepta de bon grat que li duguin la contrària quan parla de llibres capaços de commoure'l